С.Ж. Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медицина университетінің 6D110200, 8D10101, 8D139 – «Қоғамдық денсаулық сақтау» мамандығы бойынша диссертациялық кеңестің жұмысы туралы есеп

1. Өткізілген отырыстар саны - 5.

2. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан диссертациялық кеңес мүшелері – жоқ.

ҚазҰМУ ректорының 2024 жылғы 24 қаңтардағы №40 бұйрығымен Диссертациялық кеңестің тұрақты мүшелері бекітілді:

- Кульжанов М.К., м.ғ.д., профессор – төраға;
- Мергенова Г.А., м.ғ.к. – төрағаның орынбасары;
- Кошербаева Л.К., PhD, профессор – Диссертациялық кеңес мүшесі;
- Абикулова А.К., PhD, қауымдастырылған професссор – ғылыми хатшы.

Диссертациялық кеңестің уақытша мүшелері әр қорғауда проректордың келісімімен Диссертациялық кеңес төрағасының ұсынысы негізінде ректордың бұйрығымен бекітіледі. Барлық уақытша мүшелер кеңес отырыстарына қатысты.

3. Оқу орны көрсетілген докторанттар тізімі.

Есепті кезеңде 6D110200, 8D10101, 8D139 – «Қоғамдық денсаулық сақтау» мамандығы бойынша Диссертациялық кеңес 5 диссертациялық жұмысты қарады (1-кесте). Оның ішінде: 1 докторант Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінен; 1 докторант Қазақ медициналық үздіксіз білім беру университетінен; 2 докторант «ҚДСЖМ» Қазақстандық Медицина Университетінен; 1 докторант С.Ж. Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медицина университетінен.

1-кесте. Докторанттар тізімі

№	Т.А.Ж.	Диссертация тақырыбы	Ұйым атауы	Ғылыми кеңесшілер	Шетелдік кеңесші	Қорғау күні
1	Жумабаева Галия Болатовна	Влияние антидопингового образования и адвокации на приверженность к здоровому образу жизни спортсменов Республики Казахстан	Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті	Капанова Гульнара Жамбаевна – медицина ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Медицина және денсаулық сақтау факультетінің Саясат және денсаулық сақтауды ұйымдастыру кафедрасының меңгерушісі	Гржибовский Андрей Мечиславович – PhD, профессор, Ресей Федерациясы Денсаулық сақтау министрлігінің «Солтүстік мемлекеттік медицина университеті» федералды мемлекеттікбюджеттік жоғары білім беру мекеесінің ғылыми-инновациялық жұмыс басқармасының басшысы (Архангельск қаласы), И.М. Сеченов атындағы Бірінші Мәскеу мемлекеттік медицина университетінің профессоры.	29.03.2024
2	Ахметова Жадыра Камбыловна	Жүкті әйелдерді босануға дайындаудағы мультидисциплинарлы тәсілді бағалау	Қазақ медициналық үздіксіз білім беру университеті	Оспанова Динара Алмахановна - медицина ғылымдарының докторы, қауымдастырылған профессор, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Медицина және денсаулық сақтау факультетін, ЖММ, «Мейірбеке ісі» курсымен іргелі медицина кафедрасының профессоры (Алматы қаласы, Қазақстан). Сармулдаева Шолпан Куанышбековна – медицина ғылымдарының кандидаты, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Медицина және денсаулық сақтау факультеті, ЖММ клиникалық пәндер кафедрасының доценті. (Алматы қаласы, Қазақстан).	Павлович Татьяна Петровна – медицина ғылымдарының кандидаты, Беларусь Мемлекеті, Беларусь мемлекеттік медицина универсітінің қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау кафдрасының меңгерушісі. (Минск қаласы, Беларусь).	23.04.2024
3	Жаксылык Алихан Алтынханович	Ретракция научных публикаций в сфере здравоохранения: анализ проблем и пути их решения	«ҚДСЖМ» Қазақстандық медицина университеті	Есиркепов Марлен Махмудович – к.м.н., профессор, Оңтүстік Қазақстан медицина академиясының бірінші проректоры (Шымкент, Казахстан)	Зимба Олена Александровна – PhD, қауымдастырылған профессор, Краков қаласының университеттік клиникасының клиникалық ревматология және иммунология бөлімінің ғылыми қызметкері (Краков,	03.10.2024

					Польша)	
4	Шамсутдинова Альфия Гумаровна	Научно-обоснованные подходы к совершенствованию реализации принципов биоэтики в скрининговых программах по выявлению онкопатологии репродуктивной системы	С.Д. Асфендияров атындағы Қазақұлттық медицина университеті	Турдалиева Ботагоз Саитовна – м.ғ.д., м.ғ.к, профессор, ғылыми қызмет және стратегиялық даму жөніндегі директордың орынбасары, ШЖҚ РМК «Қазақ дерматология және инфекциялық аурулар ғылыми орталығы», (Алматы, Қазақстан).	Kerim Munir – PhD, Associate Professor of Psychiatry and Pediatrics, Harvard Medical School (г. Бостон, США).	12.12.2024
5	Лактионова Мария Владимировна	Качество жизни и обоснование новых организационных форм послеоперационного ведения пациентов с генитальным пролапсом в организациях ПМСП	«ҚДСЖМ» Қазақстандық медицина университеті	Арингазина Алтын Муафиковна – м.ғ.д., профессор, AlmaU Sharmanov School of Health Sciences, Алматы Менеджмент Университеті (г. Алматы, Казахстан). - Кульжанов Максут Каримович – м.ғ.д., профессор, Советник Ректора НАО «КазНМУ им. С.Д. Асфендиярова» (г. Алматы, Казахстан).	Аскеров Арсен Аскерович – м.ғ.д., профессор, Бішкек Халықаралық медицина институтының клиникалық пәндер кафедрасының меңгерушісі (Бішкек қ., Қырғызстан)	12.12.2024

1)Жумабаева Галия Болатовна.

Диссертациялық жұмыс тақырыбы: «Влияние антидопингового образования и адвокации на приверженность к здоровому образу жизни спортсменов Республики Казахстан».

Диссертациялық жұмыс Қазақстандағы спортшылардың салауатты өмір салтын ұстануына антидопингтік білім беру мен адвокацияның әсерін зерттеуге арналған. Жұмыстың өзектілігі спорттағы тыйым салынған заттарды қолдану мәселесін қарастырумен байланысты, сондай-ақ денсаулық сақтау ұйымдастырушыларына, қоғамдық денсаулық сақтау мен спорттық медицина саласындағы мамандарға арналған ғылыми негізделген маңызды ұсынымдарды қамтиды.

Зерттеу барысында Қазақстанда алғаш рет спортшылардың антидопингтік білім деңгейіне баға берілді; антидопингтік білім деңгейіне әсер ететін статистикалық маңызды көрсеткіштер анықталды; спортшылардың салауатты өмір салтын ұстануы арқылы антидопингтік білім берудің қоғамдық денсаулыққа әсер ететін факторы ретіндегі рөлі айқындалды; Қазақстандағы антидопингтік білім беруді жетілдіруге арналған ұсынымдар әзірленді.

Диссертация тақырыбы Қазақстан Республикасы Үкіметінің жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылымның басым бағыттарына сәйкес келеді, атап айтқанда 6) «Өмір және денсаулық туралы ғылым» бағытына сай келеді.

Зерттеу нәтижелері жоғары деңгейде енгізілген:

- Антидопингтік білім беру моделінің компоненттері Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Спорт және дене шынықтыру істері комитетінің «Ұлттық антидопингтік орталығы» РМК-ның жұмысына енгізілген. Енгізу актілері ресімделген.
- Қазақстан Велоспорт федерациясында спорттық жарыстарға қатысуға лицензия алу үшін антидопингтік білім беру моделінің компоненттерінен өту міндетті болып табылады.
- Қазақстан Республикасының Ауыр атлетика федерациясында спорттық жарыстарға қатысу үшін антидопингтік білім беру моделінің компоненттерінен өту міндетті шарт болып табылады.
- Қазақстан Гимнастика федерациясында спорттық жарыстарға қатысу үшін антидопингтік білім беру моделінің компоненттерінен өту міндетті болып табылады.

Азия Олимпиада кеңесі әзірленген антидопингтік білім беру моделін ресми түрде мойындады. Қазақстан Республикасының антидопингтік білім беру моделінің компоненттерінен өту Азия ойындарына қатысу үшін міндетті шарт болып табылады.

2) Ахметова Жадыра Камбыловна

Диссертациялық жұмыс тақырыбы: «Жүкті әйелдерді босануға дайындаудағы мультидисциплинарлы тәсілді бағалау».

Зерттеу жүкті әйелдерге медициналық-әлеуметтік көмекті жақсартуға, заманауи технологияларды интеграциялауға және жүктілікті жүргізудің жаңа тәсілдерін қалыптастыруға бағытталған.

Отандық ғылымда алғаш рет медициналық-әлеуметтік зерттеу негізінде акушер-гинеколог дәрігер мен босануға көмек көрсету жүйесіндегі басқа агенттер арасындағы өзара қарым-қатынастардың рөлі мен ерекшеліктері айқындалып, осы саладағы қақтығыстардың алдын алу және оларды шешу жолдары бойынша ұсынымдар әзірленді. Ғылыми әдебиеттерді талдау негізінде фертильді жастағы әйелдердің репродуктивті мінез-құлқын қалыптастыру талданды және жүкті әйелдер мен босанушыларға медициналық көмекті институционализациялаудың формалары айқындалды.

Жұмыста акушер-гинекологқа жүктілікке байланысты жүгінген әйелдің медициналық-әлеуметтік портреті көрсетіліп, босануға көмек көрсету жүйесінде персонализацияланған медицинаны қолданудың перспективалары бөлініп көрсетілген.

Акушер-гинеколог дәрігерлердің кәсіби диспозицияларын талдау негізінде жүкті әйелдерге медициналық көмек көрсету кезеңдерінде медициналық қауымдастықтағы қарым-

қатынасты оңтайландыру бойынша ұсынымдар әзірленді. Медицина әлеуметтануының сапалық әдістерін қолдану босануға көмек көрсету жүйесіндегі этика-құқықтық қақтығыстарды типологиялауға және олардың алдын алу мен шешу бойынша ұсынымдар беруге мүмкіндік берді.

Диссертация тақырыбы Қазақстан Республикасы Үкіметінің жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылымның басым бағыттарына сәйкес келеді.

Зерттеу нәтижелерінің енгізілуі жеткілікті деңгейде:

- Зерттеу материалдары жүкті әйелдерді диспансерлеуді жүзеге асыратын денсаулық сақтау мекемелерінде олардың медициналық-психологиялық сүйемелдеуі бойынша бағдарламаларды әзірлеу үшін практикалық қолданысқа арналған.
- Комплексті медициналық-әлеуметтік талдау негізінде жүктілік екінші реттік әлеуметтену процесі ретінде қарастырылып, жүкті әйелдерге қызмет көрсету әлеуметтік институттарының тарихи қалыптасуы ұсынылған.
- Жүкті әйелдердің аналық рөлін орындауға дайындығы қалалық емхана қызметіндегі медициналық, әлеуметтік және психологиялық компоненттерді интеграциялаудың теориялық негізі ретінде концептуализацияланды.
- Қалалық жерде тұратын заманауи жүкті әйелдің медициналық-әлеуметтік портреті оның қажеттіліктерін анықтау және медициналық қызмет көрсетуді жетілдіру мақсатында әзірленді.
- Босануға көмек көрсетуде ПМСП жағдайында және стационарда кешенді медициналық-әлеуметтік және психологиялық сүйемелдеудің жаңа тәсілі негізделіп, бұл аналық рөлді қалыптастырудың маңызды факторы ретінде көрсетілді.

3) Жақсылық Алихан Алтынханович

Диссертациялық жұмыс тақырыбы: «Ретракция научных публикаций в сфере здравоохранения: анализ проблем и пути их решения».

Зерттеу ретракция себептерін, этикалық бұзушылықтарды талдауға және ғылыми зерттеулер мен жарияланымдардың сапасын жақсарту бойынша ұсынымдар әзірлеуге бағытталған. Зерттеу салаларына жаһандық ретракцияларды талдау, Қазақстандағы ретракциялардың ерекшеліктері, YouTube сияқты әлеуметтік желілердің ғылыми ақпарат таратудағы әсері, сондай-ақ плагиат, жалған рецензиялар және қайталанған жарияланымдар сияқты этикалық бұзушылықтарды талдау кіреді.

Әлемдік тәжірибеде алғаш рет денсаулық сақтау саласындағы этикалық нормаларды бұзуға байланысты қайтарылған жарияланымдарға жүйелі талдау жүргізілді. Сондай-ақ «Retraction Watch» базасының негізінде барлық мамандықтар, соның ішінде денсаулық сақтау саласындағы қазақстандық авторлардың ғылыми жарияланымдарын кешенді ретракциялау талдауы алғаш рет орындалды.

Әлеуметтік желі платформаларының денсаулық сақтау жүйесіндегі этика мәселелері бойынша ақпарат көзі ретіндегі рөлі мен ұсынған деректерінің сенімділік дәрежесі бағаланды. Этикаға қатысты бұзушылықтардың алдын алу және ғылыми зерттеулер этикасын жетілдіру бойынша алғаш рет ұсынымдар әзірленді. Бұл зерттеушілер үшін этикалық деструктивті әрекеттерді болдырмау және оның теріс салдарына жол бермеу мақсатында маңызды.

Диссертация тақырыбы Қазақстан Республикасы Үкіметінің жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылымның басым бағыттарына сәйкес келеді.

Практикалық маңыздылығы:

Денсаулық сақтау саласындағы этикалық стандарттарды әзірлеу және ғылыми жарияланымдардың сапасын жақсарту бойынша ұсынымдар ұсыну. Алынған нәтижелер ғылыми ұйымдар, жоғары оқу орындары мен зерттеушілер үшін ретракцияның алдын алу және қазақстандық ғалымдардың зерттеулеріне халықаралық деңгейде сенімділікті арттыру мақсатында пайдаланылуы мүмкін. Зерттеу академиялық ортада этикалық бұзушылық

ықтималдығын азайтуға және ғылыми адалдықтың жалпы деңгейін арттыруға көмектесетін ғылыми жарияланымдардың сапасын бақылаудың тиімді ішкі жүйелерін құру үшін негіз бола алады.

4) Шамсутдинова Альфия Гумаровна

Диссертациялық жұмыс тақырыбы: «Научно-обоснованные подходы к совершенствованию реализации принципов биоэтики в скрининговых программах по выявлению онкопатологии репродуктивной системы».

Зерттеу жұмысы репродуктивті жүйенің онкопатологияларын скринингтік бағдарламаларында биоэтикалық қағидаттарды жетілдіруге арналған.

Негізгі аспектілерге халықтың бағдарламаларға қатысуы, мінез-құлықтық факторлар, ақпараттандыру деңгейі және ұйымдастырушылық қиындықтар талдауы кіреді.

Диссертация тақырыбы Қазақстан Республикасы Үкіметінің жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия қалыптастырған ғылымның басым бағытына – «Өмір және денсаулық туралы ғылым» сәйкес келеді.

Зерттеу нәтижелерінің енгізілу деңгейі жоғары:

- Сауалнамалар әзірленіп, валидациядан өтті, олар әйелдердегі сүт безі мен жатыр мойнының қатерлі ісіктері скринингіне, сондай-ақ ер адамдардағы қуықасты безінің қатерлі ісігіне бейімділікті анықтауға арналған. Бұл сауалнамалар этикалық қағидаттарды сақтау тұрғысынан бағаланады (Авторлық құқықпен қорғалатын нысандардың мемлекеттік тізіліміне енгізілгені туралы куәлік №2434, 26.03.2019 ж.).
- Медициналық қызметкерлерді оқыту бағдарламасы әзірленді, ол репродуктивті жүйенің онкопатологияларын скринингтен өткізу кезінде биоэтикалық қағидаттарды сақтауға бағытталған (Авторлық құқықпен қорғалатын нысандардың мемлекеттік тізіліміне енгізілгені туралы куәлік №49050, 15.08.2024 ж.).
- Скринингтік бағдарламалардың этикалық сараптамасын жүргізу үшін чек-лист жасалды, ол арнайы әзірленген критерийлер мен көрсеткіштерге негізделген (Авторлық құқықпен қорғалатын нысандардың мемлекеттік тізіліміне енгізілгені туралы куәлік №50447, 15.10.2024 ж.).
- Комплексті алгоритм жасалды, ол сүт безі, жатыр мойны және қуықасты безі қатерлі ісіктері скринингіне этикалық сараптама жүргізуді қамтиды (Авторлық құқықпен қорғалатын нысандардың мемлекеттік тізіліміне енгізілгені туралы куәлік №50451, 15.08.2024 ж.).

5) Лактионова Мария Владимировна

Диссертациялық жұмыс тақырыбы: «Качество жизни и обоснование новых организационных форм послеоперационного ведения пациентов с генитальным пролапсом в организациях ПМСП».

Тақырыптың өзектілігі гениталды пролапстың әйелдердің әлеуметтік, физикалық және психологиялық жағдайына теріс әсер етуімен байланысты. Жұмыс реабилитацияны ұйымдастырудағы инновацияларды интеграциялауға және стационарлық және амбулаториялық көмек арасындағы байланысты нығайтуға бағытталған.

Қазақстанда алғаш рет гениталды пролапспен ауыратын пациенттердің өмір сүру сапасын бағалауға арналған (P-QOL) автоматтандырылған бейімделген сұрақнаманың нәтижелері ұсынылды. Бұл сұрақнама қазақ және орыс тілдерінде жүргізілді, сондай-ақ авторлық «Гениталды пролапспен ауыратын пациенттердің операциядан кейінгі нәтижелерін бақылау мониторингі» (МВПИ) сұрақнамасы ұсынылды. Бұл құралдар аурудың қайталануына әсер ететін маңызды факторларды анықтауға мүмкіндік берді.

Гениталды пролапстың қайталану қаупін болжауға арналған прогностикалық модельдерді қолданудың тиімділігі дәлелденді. Бұл модельдерге дәрігердің бағалауы, жамбас бұлшықеттерінің күші және ауыр салмақ көтеру сияқты негізгі рецидив предикторлары кіреді.

Операциядан кейінгі реабилитацияның үшінші кезеңі бағаланып, аурудың қайталануын азайтуға бағытталған алдын алу шараларын жақсарту бойынша ұсыныстар жасалды.

Операциядан кейінгі емдеу мен алдын алу шараларын оңтайландыруға, сондай-ақ амбулаториялық жағдайда гениталды пролапспен ауыратын пациенттерді бағыттау алгоритмі жасалды. Бұл пациенттердің өмір сапасын жақсартуға және аурудың қайталану жиілігін төмендетуге мүмкіндік берді. Сонымен қатар, интерактивті электрондық ресурсты енгізуден кейін гениталды пролапспен ауыратын пациенттердің медициналық сауаттылық көрсеткіштерінде оң динамика байқалды.

Диссертация тақырыбы Қазақстан Республикасы Үкіметінің жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия анықтаған ғылымның басым бағытына сәйкес келеді – «Қоғамдық денсаулықты нығайту және профилактикалық медицина».

Зерттеу нәтижелерінің енгізілу деңгейі жоғары:

- «Prolaps-monitoring» цифрлық платформасы Қазақстанның медициналық мекемелерінде қолданылады (7 енгізу актісі бар).
- Өмір сапасын бағалау және аурудың қайталануын алдын алу бойынша арнайы құралдар бейімделіп, енгізілді.
- Аурудың қайталануын алдын алуға бағытталған дәрігерлер мен орта медициналық персоналға арналған курстар әзірленіп, бекітілді.

5. Ресми рецензенттердің жұмысына талдау:

Диссертациялық жұмыстарды қарау барысында Диссертациялық кеңес мүшелерінің шешімімен 8 рецензент тартылды. Мирзахметова Д.Д. және Койков В.В. екі Диссертациялық кеңес отырысына қатысуға тартылды. Рецензенттер диссертация тақырыбы бойынша маңызды ғылыми үлес қосқан, мамандық шифрына сәйкес келетін ғалымдардан таңдалды. Рецензенттерді таңдау кезінде ғылыми консультанттар мен рецензенттердің тәуелсіздік принципі сақталды. Диссертацияларға теріс пікірлер болған жоқ. Барлық рецензенттер диссертациялық жұмыстардың қорғалуына қатысты.

Төменде диссертациялық жұмыстарды бағалау үшін шақырылған рецензенттер тізімі берілген:

1) Ергалиев Куаныш Асылханович – PhD (Қоғамдық денсаулық сақтау ғылымдарының докторы), Назарбаев Университеті Медицина мектебінің қауымдастырылған профессоры (Астана, Қазақстан);)

2) Буркашов Аптылай Бухарбаевич – медицина ғылымдарының докторы, профессор. Инфекцияға қарсы препараттар ғылыми орталығының клиникалық зерттеулер бөлімінің кеңесшісі (Алматы, Қазақстан).

3) Кулов Дюсентай Баркенович – медицина ғылымдарының докторы, «Қарағанды медицина университеті» КЕАҚ Қоғамдық денсаулық және медицина мектебінің профессоры (Қарағанды, Қазақстан Республикасы).

4) Мирзахметова Динара Досалыевна – PhD, MPH, жоғары санатты акушер-гинеколог дәрігер, репродуктолог, «Privat Clinic Almaty» (Алматы, Қазақстан).

5) Койков Виталий Викторович – медицина ғылымдарының докторы, Астана Медицина Университетінің ғылыми жұмыс жөніндегі проректоры (Астана, Қазақстан).

6) Изекенова Айгульсум Кулынтаевна – PhD, С.Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ университетінің АИТВ инфекциясы курсы бар эпидемиология кафедрасының доценті (Алматы, Қазақстан).

7) Кабилдина Найля Амирбековна – медицина ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Қарағанды медицина университетінің онкология және сәулелік диагностика кафедрасының меңгерушісі (Қарағанды, Қазақстан).

8) Марапов Дамир Ильдарович – медицина ғылымдарының кандидаты, Ресей Денсаулық сақтау министрлігінің «Қазан мемлекеттік медицина университеті» Федералды мемлекеттік бюджеттік білім беру мекемесі «Қоғамдық денсаулық сақтау, экономика және денсаулық сақтауды басқару» кафедрасының доценті (Қазан, Ресей).

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі ұсыныстар.

Ғылыми жарияланымдардың кайта алыну себептері мен биоэтика принциптерін зерттеуге бағытталған пәндерді оку бағдарламаларына енгізу.

7. Философия докторы (PhD) бейіні бойынша доктор дәрежесін алуға арналған диссертациялардың кадрларды даярлау бағыты бөлінісіндегі саны:

1) корғауға қабылданған диссертациялар (оның ішінде баска ЖОО докторанттарының) - 5;

2) қараудан алынып тасталған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) - 0;

3) рецензенттердің теріс пікірін алған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) - 0;

4) қорғау нәтижелері бойынша теріс шешім алған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) - 0.

Диссертациялық кеңестің төрағасы — **М.К. Кульжанов**

Диссертациялық кеңестің ғылыми хатшысы — **А.К. Абикулова**

17.01.2024

Отчет о работе диссертационного совета при Казахском национальном медицинском университете им. С.Д. Асфендиярова по специальности 6D110200, 8D10101, 8D139 – «Қоғамдық денсаулық сақтау»/6D110200, 8D10101, 8D139 – «Общественное здравоохранение»

1. Количество проведенных заседаний - 5.

2. Члены Диссертационного совета, посетившие менее половины заседаний - нет.

Постоянные члены Диссертационного совета утверждены приказом ректора КазНМУ №40 от 2401.2024:

– Кульжанов М.К., д.м.н., профессор – председатель;
– Мергенова Г.А., к.м.н. – заместитель председателя;
– Кошербаева Л.К., PhD, профессор – член;
– Абикулова А.К., PhD, ассоциированный профессор – ученый секретарь.

Временные члены Диссертационного совета на каждую защиту утверждаются приказом ректора на основании представления председателя Диссертационного совета по согласованию с проректором. Все временные члены Диссертационного совета присутствовали на заседаниях.

3. Список докторантов с указанием организации обучения.

За отчетный период Диссертационным советом по специальности 6D110200, 8D10101, 8D139 – «Общественное здравоохранение» рассмотрено 5 диссертационных работ (Таблица 1). Из них 1 докторант из Казахского национального медицинского университета им. Аль-Фараби, 1 - Казахстанского медицинского университета непрерывного образования, 2 - Казахстанского медицинского университета «ВШОЗ» и 1 - Казахского национального медицинского университета им. С.Д. Асфендиярова.

Таблица 1. Список докторантов

№	ФИО	Тема диссертации	Организация	Научные консультанты	Зарубежный консультант	Дата защиты
1	Жумабаева Галия Болатовна	Влияние антидопингового образования и адвокации на приверженность к здоровому образу жизни спортсменов Республики Казахстан	Казахский национальный медицинский университет им. Аль-Фараби	Капанова Гульнара Жамбаевна – д.м.н., профессор, заведующая кафедрой «Политика и организация здравоохранения» факультета медицины и здравоохранения Казахского национального университета имени аль-Фараби	Гржибовский Андрей Мечиславович – PhD, профессор, начальник управления по научной и инновационной работе ФГБОУ ВО СГМУ (г. Архангельск) Минздрава России, профессор Первого Московского государственного медицинского университета им. И.М. Сеченова (Сеченовский Университет).	29.03.2024
2	Ахметова Жадыра Камбыловна	Жүкті әйелдерді босануға дайындаудағы мультидисциплинарлы тәсілді бағалау	Казахстанский медицинский университет непрерывного образования	Оспанова Динара Алмахановна - доктор медицинских наук, ассоциированный профессор, профессор кафедры фундаментальной медицины с курсом «Сестринское дело» факультета медицины и здравоохранения Казахского Национального университета им. Аль-Фараби (г. Алматы, Казахстан). - Сармулдаева Шолпан Куанышбековна - кандидат медицинских наук, доцент кафедры клинических наук факультета медицины и здравоохранения Казахского Национального университета им. Аль-Фараби (г. Алматы, Казахстан);	Павлович Татьяна Петровна – кандидат медицинских наук, заведующая кафедрой общественного здоровья и здравоохранения Белорусского государственного медицинского университета (г. Минск, Беларусь).	23.04.2024
3	Жаксылык Алихан Алтынханович	Ретракция научных публикаций в сфере здравоохранения: анализ проблем и пути их решения	Казахстанский медицинский университет «ВШОЗ»	Есиркепов Марлен Махмудович – к.м.н., профессор, первый проректор Южно-Казахстанской медицинской академии (Шымкент, Казахстан)	Зимба Олена Александровна – PhD, ассоциированный профессор, научный сотрудник отделения клинической ревматологии и иммунологии университетской клиники города Краков (Краков, Польша)	03.10.2024
4	Шамсутдинова Альфия Гумаровна	Научно-обоснованные подходы к совершенствованию реализации принципов	Казахский национальный медицинский университет им.	Турдалиева Ботагоз Саитовна – д.м.н., профессор, заместитель директора по научной деятельности и стратегическому развитию РГП на	Kerim Munir – PhD, Associate Professor of Psychiatry and Pediatrics, Harvard Medical School (г. Бостон, США).	12.12.2024

		биоэтики в скрининговых программах по выявлению онкопатологии репродуктивной системы	С.Д. Асфендиярова	ПХВ «Казахский научный центр дерматологии и инфекционных заболеваний» (г. Алматы, Казахстан).		
5	Лактионова Мария Владимировна	Качество жизни и обоснование новых организационных форм послеоперационного ведения пациентов с генитальным пролапсом в организациях ПМСП	Казахстанский медицинский университет «ВШОЗ»	Арингазина Алтын Муафиковна – д.м.н., профессор, AlmaU Sharmanov School of Health Sciences, Алматы Менеджмент Университет (г. Алматы, Казахстан). - Кульжанов Максут Каримович – д.м.н., профессор, Советник Ректора НАО «КазНМУ им. С.Д. Асфендиярова» (г. Алматы, Казахстан).	Аскеров Арсен Аскерович – д.м.н., профессор, заведующий кафедрой клинических дисциплин Бишкекского международного медицинского института (г. Бишкек, Кыргызстан).	12.12.2024

4. Краткий анализ диссертаций, рассмотренных советом в течение отчетного года:

1) Жумабаева Галия Болатовна.

Тема диссертационной работы: «Влияние антидопингового образования и адвокации на приверженность к здоровому образу жизни спортсменов Республики Казахстан».

Тема диссертации посвящена влиянию антидопингового образования и адвокации на приверженность к здоровому образу жизни спортсменов в Казахстане. Работа актуальна, поскольку затрагивает проблему применения запрещенных веществ в спорте и содержит важные научно-обоснованные рекомендации для организаторов здравоохранения, экспертов общественного здравоохранения и спортивной медицины.

В работе впервые в Казахстане проведена оценка уровня антидопинговых знаний спортсменов; выявлены статистически значимые параметры, влияющие на уровень антидопинговых знаний; определена роль антидопингового образования как фактора, влияющего на общественное здоровье, посредством приверженности спортсменов к здоровому образу жизни; разработаны рекомендации для совершенствования антидопингового образования в Казахстане.

Тема диссертации соответствует приоритетному направлению науки, сформированной Высшей научно-технической комиссией при Правительстве Республики Казахстан, в частности соответсвует направлению 6) – «Наука о жизни и здоровье».

Результаты исследования обладают высоким уровнем внедрения:

- Компонеты модели антидопингового образования внедрения в работу РГКП «Национальный антидопинговый центр» Комитета по делам спорта и физической культуры Министерства культуры и спорта Республики Казахстан. Оформлены акты внедрения.

- В Федерации велоспорта Казахстана является обязательным прохождение компонетов модели антидопингового образования для получения лицензии с целью участия в спортивных соревнованиях.

- В Федерации тяжелой атлетики РК прохождение компонетов модели антидопингового образования является обязательным условием для участия в спортивных соревнованиях.

- В Казахстанской федерации гимнастики прохождение компонетов модели антидопингового образования является обязательным условием для участия в спортивных соревнованиях.

- Олимпийский Совет Азии официально признал разработанную модель антидопингового образования. Прохождение компонетов модели антидопингового образования Республики Казахстан является обязательным условием для участия в Азиатских играх.

2) Ахметова Жадыра Камбыловна

Тема диссертационной работы: «Жүкті әйелдерді босануға дайындаудағы мультидисциплинарлы тәсілді бағалау».

Работа посвящена оценке мультидисциплинарного подхода в подготовке беременных женщин к родам. Тематика ориентирована на улучшение медико-социальной помощи, интеграции современных технологий и создания новых подходов к ведению беременности.

Впервые в отечественной науке на материале медико-социологического исследования эксплицирована роль и особенности взаимоотношений врача акушера- гинеколога и других агентов системы родовспоможения, разработаны рекомендации по профилактике и способам разрешения конфликтов в данной области. На основе анализа научной литературы проанализировано формирование репродуктивного поведения у женщин фертильного возраста и эксплицированы формы институализации медицинской помощи беременным и роженицам. В работе представлен медико-социальный портрет женщины, обратившейся к врачу акушеру-гинекологу по поводу беременности и выделены перспективы применения методов персонализированной медицины в системе родовспоможения. На материале анализа

профессиональных диспозиций врачей акушеров- гинекологов в системе родовспоможения разработаны рекомендации по оптимизации взаимоотношений в медицинском сообществе на разных этапах оказания медицинской помощи беременным женщинам. Применение качественных методов социологии медицины позволило типологизировать этикоправовые конфликты в системе родовспоможения и предложить рекомендации по их профилактике и разрешению.

Тема диссертации соответствует приоритетному направлению науки, сформированной Высшей научно-технической комиссией при Правительстве Республики Казахстан.

Результаты исследования обладают достаточным уровнем внедрения:

- Материалы исследования предназначены для практического использования учреждениями здравоохранения, осуществляющими диспансеризацию беременных, для разработки программ их медико-психологического сопровождения на уровне ПМСП.

- На основе комплексного медико-социологического анализа беременность рассмотрена как процесс вторичной социализации, представлено историческое становление социальных институтов обслуживания беременных.

- Концептуализирована готовность беременных женщин к выполнению роли матери как теоретическая основа интеграции медицинской, социальной и психологической составляющих в деятельности городской поликлиники.

- Сформирован медико-социальный портрет современной беременной женщины, проживающей в городе, в целях выявления ее потребности и совершенствования медицинского обслуживания.

- Обоснован новый подход к комплексному медико-социальному и психологическому сопровождению беременности в условиях ПМСП, а также стационара как важного фактора формирования готовности к роли матери.

3) Жаксылык Алихан Алтынханович

Тема диссертационной работы: «Ретракция научных публикаций в сфере здравоохранения: анализ проблем и пути их решения».

Исследование направлено на выявление причин ретракции, анализ этических нарушений и разработку рекомендаций по улучшению качества научных исследований и публикаций. Области изучения включают глобальный анализ ретракций, особенности ретракций в Казахстане, влияние социальных сетей, таких как YouTube, на распространение научной информации, а также анализ этических нарушений, включая плагиат, ложные рецензии и повторные публикации.

Впервые в мировой практике проведен системный анализ ретрагированных публикаций в области здравоохранения, связанных с нарушением этических норм. Кроме того, впервые выполнен комплексный анализ ретракции научных публикаций казахстанских авторов по всем специальностям, включая здравоохранение, на основе базы данных «Retraction Watch». Также проведена оценка платформ социальных сетей на их роль как источника информации по вопросам этики в системе здравоохранения и степени достоверности, представленных ими данных. Впервые разработаны рекомендации по предотвращению нарушений этических норм, приводящих к ретракции, и по совершенствованию этики научных исследований, что имеет важное значение для исследователей в целях недопущения этически деструктивных действий, которые могут привести к негативным последствиям.

Тема диссертации соответствует приоритетному направлению науки, сформированной Высшей научно-технической комиссией при Правительстве Республики Казахстан.

Практическая значимость исследования заключается в разработке этических стандартов в области здравоохранения и предоставлении рекомендаций по улучшению качества научных публикаций. Полученные результаты могут быть использованы научными учреждениями, вузами и учеными для предотвращения ретракции, что способствует повышению уровня доверия

к исследованиям казахстанских ученых на международной арене. Кроме того, исследование может служить основой для создания эффективных внутренних систем контроля качества научных публикаций, которые помогают снизить вероятность этических нарушений и улучшить общий уровень научной честности в академических кругах.

4) Шамсутдинова Альфия Гумаровна

Тема диссертационной работы: «Научно-обоснованные подходы к совершенствованию реализации принципов биоэтики в скрининговых программах по выявлению онкопатологии репродуктивной системы».

Работа посвящена совершенствованию биоэтических принципов в скрининговых программах онкопатологий репродуктивной системы. Основные аспекты включают анализ участия населения в программах, поведенческие факторы, информированность и организационные сложности.

Тема диссертации соответствует приоритетному направлению науки, сформированной Высшей научно-технической комиссией при Правительстве Республики Казахстан – «Наука о жизни и здоровье».

Результаты исследования обладают высоким уровнем внедрения:

- Разработаны и валидизированы анкеты на выявление приверженности скринингу рака молочной железы и шейки матки у женщин и рака предстательной железы у мужчин с позиций соблюдения этических принципов (Свидетельство о внесении в государственный реестр прав на объекты, охраняемые авторским правом №2434 от 26.03.2019г. Анкета на выявление приверженности скринингу рака молочной железы и шейки матки у женщин и рака предстательной железы у мужчин с позиций соблюдения этических принципов// Шамсутдинова А.Г.).

- Разработана программа обучения для медицинских работников по соблюдению биоэтических принципов при проведении скрининга на онкопатологию репродуктивной системы (Свидетельство о внесении в государственный реестр прав на объекты, охраняемые авторским правом №49050 от 15.08.2024г. Программа обучения «Соблюдение биоэтических принципов при проведении скрининга на онкопатологию репродуктивной системы // Шамсутдинова А.Г.).

- Разработан чек-лист для проведения этической экспертизы программ скрининга на основе разработанных критериев и индикаторов (Свидетельство о внесении в государственный реестр прав на объекты, охраняемые авторским правом №50447 от 15.10.2024г Чек-лист для проведения этической экспертизы программ скрининга (на примере скрининга РМЖ, РШМ, РПЖ)// Шамсутдинова А.Г.)

- Разработан комплексный алгоритм этической экспертизы скрининга онкопатологий репродуктивной системы, включающий рак молочной железы, рак шейки матки и рак предстательной железы(Свидетельство о внесении в государственный реестр прав на объекты, охраняемые авторским правом №50451 от 15.08.2024г. Алгоритм проведения этической экспертизы программ онкоскрининга // Шамсутдинова А.Г.)

5) Лактионова Мария Владимировна

Тема диссертационной работы: «Качество жизни и обоснование новых организационных форм послеоперационного ведения пациентов с генитальным пролапсом в организациях ПМСП».

Тематика актуальна, поскольку генитальный пролапс негативно влияет на социальное, физическое и психологическое состояние женщин. Работа направлена на интеграцию инноваций в организацию реабилитации и укрепление связей между стационарной и амбулаторной помощью.

Впервые в Казахстане представлены результаты эффективности применения автоматизированной формы адаптированного опросника для оценки качества жизни у пациенток

с генитальным пролапсом (P-QOL) на русском и государственном языках, а также авторского опросника «Мониторинг выявления послеоперационных исходов у пациентов с генитальным пролапсом, МВПИ». Эти инструменты позволили выявить значимые факторы, влияющие на рецидив заболевания. Обоснована эффективность использования разработанных прогностических моделей определения риска формирования рецидива генитального пролапса на основании установленных критериев оценки врачом, проводящим реабилитацию, включая многофакторную регрессионную модель, силу мышц тазового дна и поднятие тяжестей как ключевые предикторы развития рецидива. Проведена оценка третьего этапа реабилитации у пациенток, перенесших операции по поводу генитального пролапса, что позволило предложить рекомендации по улучшению лечебно-профилактических мероприятий. Разработаны научно обоснованные рекомендации и алгоритм ведения после операции, направленные на оптимизацию лечебно-профилактических мероприятий на третьем этапе реабилитации и маршрутизации пациентов с генитальным пролапсом в амбулаторных условиях. Это позволило улучшить качество жизни пациенток и снизить частоту рецидивов заболевания. Также продемонстрирована положительная динамика показателей медицинской грамотности у пациентов с генитальным пролапсом после внедрения интерактивного электронного ресурса.

Тема диссертации соответствует приоритетному направлению науки, сформированной Высшей научно-технической комиссией при Правительстве Республики Казахстан – «Укрепление общественного здоровья и профилактическая медицина».

Результаты исследования обладают высоким уровнем внедрения:

- Цифровая платформа «Prolaps-monitoring»: используется в медицинских учреждениях Казахстана (7 актов внедрения
- Адаптированы и внедрены специализированные инструменты для оценки качества жизни и профилактики рецидивов.
- Разработаны и утверждены курсы для врачей и среднего медицинского персонала, направленные на профилактику рецидивов.

5. Анализ работы официальных рецензентов.

При рассмотрении диссертационных работ решением членов Диссертационного совета было привлечено 8 рецензентов, двое рецензентов Мирзахметова Д.Д. и Койков В.В. были привлечены для участия на заседании двух Диссертационных советов. Рецензентами утверждались ученые, внёсшие существенный вклад в исследования в области темы рассматриваемой диссертационной работы и соответствующие по шифру специальности. При подборе рецензентов соблюдался принцип независимости научных консультантов и рецензентов. Отрицательных отзывов на диссертации не было. Все рецензенты присутствовали на защитах диссертационных работ.

Ниже приведен список рецензентов, привлеченных для оценки диссертационных работ:

1) Ергалиев Куаныш Асылханович – PhD (доктор общественного здравоохранения), ассоциированный профессор Школы медицины Назарбаев университета (Астана, Казахстан);

2) Буркашов Аптылай Бухарбаевич – доктор медицинских наук, профессор, консультант отдела клинических испытаний в Научном центре противоинфекционных препаратов (Алматы, Казахстан).

3) Кулов Дюсентай Баркенович – доктор медицинских наук, профессор школы общественного здоровья и медицины, НАО «Медицинский университет Караганды» (г. Караганды, Республика Казахстан).

4) Мирзахметова Динара Досалыевна – PhD, MPH, врач акушер-гинеколог высшей категории, репродуктолог, «Privat Clinic Almaty» (г. Алматы, Казахстан).

5) Койков Виталий Викторович – доктор медицинских наук, проректор по научной работе Медицинского университета Астаны (г. Астана, Казахстан).

6) Изекенова Айгульсум Кулынтаевна – PhD, доцент кафедры «Эпидемиология с курсом ВИЧ-инфекции» НАО «Казахский национальный медицинский университет имени С.Д. Асфендиярова» (Алматы, Казахстан).

7) Кабилдина Найля Амирбековна – кандидат медицинских наук, ассоциированный профессор, заведующая кафедрой онкологии и лучевой диагностики Медицинского университета Караганды (г. Караганда, Казахстан)

8) Маранов Дамир Ильдарович – кандидат медицинских наук, доцент кафедры общественного здоровья, экономики и управления здравоохранением ФГБОУ ВО «Казанский государственный медицинский университет» Минздрава России (г. Казань, Россия).

6. Предложения по дальнейшему совершенствованию системы подготовки научных кадров.

Включение в учебные программы дисциплин, направленных на изучение причин ретракций научных публикаций и принципов биоэтики.

7. Количество диссертаций на соискание степеней доктора философии (PhD) в разрезе специальностей (направления подготовки кадров):

1) диссертации, принятые к защите (в т.ч. докторантов из других вузов) - 5;

2) диссертации, снятые с рассмотрения (в т.ч. докторантов из других вузов) - 0;

3) диссертации, по которым получены отрицательные отзывы рецензентов (в т.ч. докторантов из других вузов) - 0;

4) диссертации с отрицательным решением по итогам защиты (в т.ч. докторантов из других вузов) - 0.

Председатель Диссертационного совета — **М.К. Кульжанов**

Ученый секретарь Диссертационного совета — **А.К. Абикулова**